

doli da je Bog dobro raspoložen zapjevušio i odlučio: "Stvorit ću čovjeka na svoju sliku i priliku. I dati mu moć da zapjeva! Da zaslavi, da mi ime put nebesa dovikuje." I ne mogu zamisliti da bi se Bog mogao "oglušiti" na pjesmu! Na pravu pjesmu! Nije bez razloga Isus usporedio radost u kraljevstvu nebeskom s gozdom i svadbenom pjesmom. Niti je bez razloga da Božja objavljena riječ "završava" s pjesmom Jaganjčevom što je pjevaju spašenici u nebeskom Jeruzalemu.

Previše je sivila i tuge u našim danima da bi se pisale crne pjesme. Previše je teško da bismo se u vremenu izokrenutosti i pogaženosti mogli odreći istinitog lijeka za srce i dušu. Istina je, ima pjesama upitnika, pjesama muke, stradanja, naslućivanja i nade. Ali sve one ostaju polovične bez pjesama uskliknika, pjesama nalaska, pjesama punih tragova one nesagledive radosti koja nije od čovjeka nego je "odozgo" i samo prolazi kroz čovjeka! Do čovjeka!

Književni će kritičari, imajući pred sobom zbirku pjesama "Nebeska radost", razlagati formu i doseg književnog izričaja, razglabati stil i tražiti utjecaje s ove ili one strane. Moći će i pronaći i kritizirati "zanatske" nedostatke, ali neće moći zanijekati da u ovim pjesmama ima "ono nešto" što ih čini pravim pjesmama, u gore iznesenom smislu. Morat će priznati kako je u njima ona bistra "mrva duše" okrenuta sunčanoj strani, Bogu, radosti, nebu! Jer "nebeska radost" i nije drugo doli radost susreta. A u tom iščekivanju "prozori su duše uokvireni slavljem".

Možda je za nekoga ovo samo obična knjižica pjesama. Auktorica priznaje: "Ovo je/ obična/ pjesma/ odjevena/ u/ ushićenje/ jer/ svoj/ osmijeh/ vidi/ na/ tvom/ licu// Ovo/ je/ obična/ pjesma/ koja/ miriše/ bijelim/ nastojanjem/ da/ ti/ uvijek/ bude/ vjerna" (Djetetu Isusu). Kako bilo, pa čak i da je obična, ova je zbirka pjesama odjevena u ushićenje nebeske radosti. Želja nam je da se Ivino traganje za radošću nastavi, da ne popusti i da je dovede, zajedno s njenim čitateljima, "radosti nebeskoj".

Ante Mateljan

SUVREMENI PRIRUČNIK I UDŽBENIK PEDAGOGIJE

Ante VUKASOVIĆ, *Pedagogija*, Alfa i Hrvatski katolički zbor "MI", Zagreb 1995, 384 str., cijena: 100 kn.

Kada neko znanstveno djelo u krtakom vremenskom razdoblju doživi više izdanja, to je pouzdan pokazatelj njegove vrijednosti.

Upravo to se dogodilo s "pedagogijom" prof. dr. Ante Vukasovića, sveučilišnog i znanstvenog savjetnika.

Nedavno se u izdanju Alfe i Hrvatskoga katoličkog zbora "MI" pojavilo četvrto izdanje njegove *Pedagogije*. To je opsežna knjiga, ima 384 stranice velikog formata. Znakovita je po novom pristupu odgojnim pojavama. Pisana je u duhu demokratske, moralne i odgojne preobrazbe i u ozračju duhovne obnove u Hrvatskoj. Obilježava je vrijednosni pristup svim pedagoškim pojavama i nastojanje za reafirmacijom odgojnih vrijednosti i donedavno zanemarene odgojne funkcije.

Pedagogija je plod iskustva. Njezin autor se čitav svoj radni vijek bavio i još uvijek se bavi pedagoškim osposobljavanjem i usavršavanjem učitelja, profesora, pedagoga i socijalnih djelatnika; pružao je i pruža pomoć svim odgajateljima i roditeljima da što učinkovitije obavljaju svoje odgojne zadaće. Svoje golemo, više od tri desetljeća sabirano, iskustvo ugradio je u ovu knjigu. Ona je rezultat njegovog praktičnog i vrlo plodnog teorijskog rada na proučavanju pedagoških problema.

Knjiga je strukturirana iz četiri dijela i 20 poglavlja. U prvom dijelu se razmatraju fenomen odgoja i znanost o odgoju. U drugom su temeljna odgojna područja: tjelesni, intelektualni, moralni, estetski i radni odgoj. U trećem se analiziraju područja realizacije odgoja, kao što su: obiteljski odgoj, predškolski odgoj, školski odgoj, visokoškolski odgoj, domski odgoj, specijalni odgoj, odgoj odraslih osoba i odgoj u slobodnom vremenu. U četvrtom dijelu su, prvi put u jednom našem udžbeniku pedagogije, dani osnovni elementi metodike odgojne djelatnosti.

Pedagogija je pisana u obliku udžbenika za studente nastavnih (pedagoških) i drugih fakulteta u kojima se pedagogija pojavljuje kao nastavni predmet. Svim tim studentima omogućuje cjelovito i sustavno izučavanje pedagoških pojava i cjelokupne odgojne djelatnosti.

Učiteljima, srednjoškolskim profesorima, odgojiteljima, pedagogima, socijalnim djelatnicima, ravnateljima škola i prosvjetnim savjetnicima namijenjena je kao priručnik u procesu stručno-pedagoškog usavršavanja i u funkciji unaprijeđivanja odgojne djelatnosti.

Bogatstvom odgojnih vrijednosti poticajna je vjeroučiteljima i svećenicima u njegovanju moralnih i kršćanskih vrijednosti. U njoj mogu naći sadržaje za razgovore s mladima i roditeljima.

Roditeljima i svima koji se na bilo koji način bave pedagoškom djelatnošću pomoći će da potpunije shvate i učinkovitije ostvare svoje odgojne zadaće i funkciju.

Djelo privlači pozornost jer je to jedina knjiga te vrste u Republici Hrvatskoj. Njome su studenti dobili udžbenik iz pedagogije, a djelatnici u području odgoja - odgovarajući priručnik. U procesu preobrazbe školskog i odgojnog sustava Pedagogija prof. dr. Ante Vukasovića može potpomoći nastojanja u smjeru reafirmacije odgojne funkcije, odgojnih vrijednosti i zajedničkoga skladnog pedagoškog djelovanja škole, Crkve i obitelji. Cijena knjige je 100,00 kuna, a za veći broj primjeraka odobrava se popust od 20 posto.

Anđelko Kaćunko

POETSKA RAZGLEDNICA POVIJESNE BAŠTINE I NARODNE DUŠE

Frane BEGO, *Ognjeni vijenac*, Matica hrvatska i Društvo "Bijaći" Kaštela 1995.

Svećenik, dugogodišnji župnik, prepozit splitskog kaptola, kulturni radnik, povjesničar i pisac, don Frane Bego se uz crkveno-povijesna i kulturološka istraživanja ogledao i u pjesničkom umijeću. Poslije objavljivanja opširne monografije o Kaštel Kambelovcu i Gomilici te više stručnih prikaza o splitskoj katedrali,* prošle je godine u nakladi Matice hrvatske u Kaštelima i Društva "Bijaći" objavio zanimljivu povijesno-duhovnu "razglednicu" o kaštelanskim starohrvatskim crkvama u stihovima, *Ognjeni vijenac*.

Kad sam, po izlasku Vijenca, posjetio don Franu i upitao je li istina da mu je izišla zbirka, on se nasmija i reče: "To su razgovori s našom prošlosti, poticaj novim pokoljenjima da ne zaborave svoje korijene, povijesnu baštinu i duhovnu tradiciju. Evo, vidjet ćeš; ponesi jedan primjerak i don Mili." Vrativši se kući, počeh listati i čitati. Nikada dosta vremena: čekaju posli, ali don Franini "razgovori" ostaju u rukama. Što ih više čitam, više me zanimaju. Već tada pomislih: poetski su i povijesno zanimljivi, moram se na njih osvrnuti. Na žalost, planovi uvijek ne idu kako bi čovjek htio. Ipak, s malim zakašnjenjem došao je i na njih red.

* Još mu, koliko znam, čekaju svjetlo dana radovi o starim splitskim crkvama i crkvicama (kapelama), dok će opširno gradivo i fotografska dokumentacija o gradnji, povijesti i umjetnosti crkava u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji - s čime se je također bavio i što je dugo prikupljao - biti dragocjena pomoć autoru ili autorima povijesne panorame o crkvenoj umjetnosti i arhitekturi na području Splitsko-dalmatinske i dijelom Dubrovačko-neretvanske županije.